

AZƏRBAYCAN MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASININ RƏYASƏT HEYƏTİ

Q Ə R A R

№ 14/19

Bakı şəhəri

20 dekabr 2017-ci il

Akademik Əjdər Məcidovun
80 illik yubileyi haqqında

2018 il mart ayının 6-da koordinasiya birləşmələr kimyası sahəsində görkəmli alim, akademik, kimya üzrə elmlər doktoru, professor Əjdər Əkbər oğlu Məcidovun 80 yaşı tamam olur.

Akademik Əjdər Məcidov 1938-ci il martın 6-da Bakı şəhərinin Sabunçu qəsəbəsində anadan olub. 1960-cı ildə indiki Bakı Dövlət Universitetinin kimya fakültəsini bitirib.

1966-cı ildə kimya üzrə fəlsəfə doktoru və 1984-cü ildə kimya üzrə elmlər doktoru elmi dərəcəsini, 1985-ci ildə isə professor elmi adını alıb, 2001-ci ildə AMEA-nın müxbir üzvü, 2017 ildə isə AMEA-nın həqiqi üzvü seçilib.

O, 1964-1969-cu illərdə SSRİ EA Molekulyar Biologiya İnstitutunda, sonra isə SSRİ EA Kimyəvi Fizika İnstitutunun Çernoqolovkadakı filialında çalışıb. 1969-1988-ci illərdə Azərbaycan SSR EA Neft-Kimya Prosesləri İnstitutunda laboratoriya müdiri vəzifəsində işləyib, 1988-ci ildən Qeyri-üzvi və Fiziki Kimya İnstitutunda (hazırkı akademik Murtuza Nağıyev adına Kataliz və Qeyri-üzvi Kimya İnstitutu) laboratoriya müdürüdür.

Akademik Əjdər Məcidovun elmi fəaliyyətinin əsas istiqaməti metalların paramaqnit liqandlarla və bir elektronlu oksidləşməyə potensial meyli olan liqandlarla komplekslərinin sintezi, onların quruluşu, xassələri, reaksiyaya girmə qabiliyyəti və katalitik aktivliyinin tədqiqi ilə əlaqədardır. Onun rəhbərliyi ilə aparılmış metalların xelatlaşdırıcı stabil radikallarla komplekslərinin sintezi, onların quruluşu və xassələrinin tədqiqi sahəsindəki orijinal tədqiqatlar koordinasiya birləşmələr kimyasının və homogen katalizin yeni istiqamətinin yaranması üçün təməl olmuşdur. İlk dəfə olaraq tərkibində stabil radikal saxlayan liqandlarla metalların kristallik kompleks birləşmələri sintez edilmiş, onların kristal və molekulyar quruluşu öyrənilmiş, paramaqnit mərkəzlər arasındakı məsafə təyin edilmişdir.

Son illərdə akademik Əjdər Məcidovun rəhbərliyi ilə yeni koordinasiya birləşmələrin alınması istiqamətində elmi işlər aparılmış, alınmış birləşmələrin rentgen quruluşu və

reaksiyaya girmə qabiliyyəti öyrənilmişdir. Koordinasiya olunmuş o-hidroksi benzilaminlərin və azometin rabitələrin oksidləşdirici dehidrogenləşmə və reduksiya reaksiyalarının kinetika və mexanizmi öyrənilmişdir. Nitratların reduksiya edilməsi ilə metalların, oksid və karbonatların nanoölçülü tozlarının alınma reaksiyalarının yeni hidrotermal metodu işlənilib hazırlanmışdır.

O, 220-dən artıq elmi məqalənin və 22 müəlliflik şəhadətnaməsinin müəllifidir.

Onun rəhbərliyi ilə 1 elmlər doktoru və 18 fəlsəfə doktoru hazırlanmışdır.

Akademik Əjdər Məcidovun elmi araşdırmaları Beynəlxalq elmi ictimaiyyət tərəfindən yüksək qiymətləndirilmiş, o, Beynəlxalq Paramaqnit Rezonansı cəmiyyətinin üzvü seçilmişdir. Həmin cəmiyyətin xətti ilə Pakistanda keçirilən tədbirdə Azərbaycan elmini layiqincə təmsil etmişdir.

Akademik Əjdər Məcidov səmərəli elmi və pedaqoji fəaliyyətinə görə SSRİ Kimya Sənayesi Nazirliyinin "Fəxri Fərmanı"na, "Əməkdə fədakarlığa görə" medalına, 60 illik yubileyi münasibəti ilə AMEA-nın Fəxri Fərmanına, "Şöhrət" ordeninə layiq görülmüşdür.

Qeyd olunanları nəzərə alaraq, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Rəyasət Heyəti **QƏRARA ALIR:**

1. Akademik Əjdər Məcidov AMEA-nın Fəxri Fərmanı ilə təltif edilsin.
2. AMEA-nın Mərkəzi Elmi Kitabxanasına (tibb üzrə fəlsəfə doktoru Leyla İmanova) və AMEA-nın "Elm" Nəşriyyatına (Hafiz Abıyev) tapşırılsın ki, akademik Əjdər Məcidovun biblioqrafiyasının hazırlanmasını və nəşrini təmin etsinlər.
3. AMEA Rəyasət Heyəti aparatının İctimaiyyətlə əlaqələr və elmin populyarlaşdırılması idarəsinin rəisi Zülfüqar Fərzəliyevə tapşırılsın ki, akademik Əjdər Məcidovun həyat və yaradıcılığına həsr olunmuş materialların KİV-də işıqlandırılmasını təmin etsin.
4. AMEA-nın akademik Murtuza Nağıyev adına Kataliz və Qeyri-üzvi Kimya İnstitutunun direktoru, akademik Dilqəm Tağıyevə tapşırılsın:
 - 4.1. Akademik Əjdər Məcidovun anadan olmasının 80 illiyinə həsr olunmuş yubiley iclası keçirsin;
 - 4.2. "Azərbaycan Kimya Jurnalı"nda akademik Əjdər Məcidov haqqında məqalə dərc olunsun.
5. Qərarın icrasına nəzarət AMEA-nın vitse-prezidenti, akademik Dilqəm Tağıyevə həvalə edilsin.

AMEA-nın prezidenti

akademik Akif Əlizadə

AMEA-nın akademik-katibi

akademik Rasim Əliyev

